

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΕΝ ΤΗ· ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ·

ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ

ΕΚΤΥΠΟΤΑΙ
ΕΙΣ 20,000
ΑΝΤΙΤΥΠΩΝ
ΚΑΙ
ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ
ΔΩΡΕΑΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΑΙΩΝΗΣ

Ἐπιθετημένη ἐν ἑκταμείῳ ἰκτεροκτῆς ἐκ τῶν κ. κ. Σ. Βουτυρά, Γ. Ν. Χατζιδάκι, Κ. Γ. Ζησίου καὶ Γ. Ν. Δαυλίγγου, διευθύνοντες.

ΤΟ ΕΠΙΤΙΜΙΟΝ

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακὴ ἑνδεκάτη

(Ματθαίου ιη' 23-35)

Κείμενον.

Εἶχε ποτὲ λόγον σοβαρώτατον ἢ ἀπόκρυφισ τῶν ἐγκληματιῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδιωκούσης τὴν σύλληψιν αὐτῶν ἐξουσίας, διότι τὰ μὲν ἐγκλήματα ἦσαν κατὰ τὸ πλεῖστον πράξεις ἀμύνης ἢ διαμαρτυρίας τῶν πατέρων ἡμῶν κατὰ τῆς βίας καὶ τῆς ἀθαιρεσίας, ἢ δὲ ἐξουσία ἦτο ἀνήθικος καὶ τυραννική.

Ἄρ' ὅτου ὁμοῦς μὲ τὴν θείαν ἀντίληψιν καὶ διὰ τοῦ ἠρωϊσμοῦ τῶν πατέρων ἡμῶν ἠλευθερώθη τὸ τμήμα τοῦτο τῆς Ἑλληνικῆς πατρίδος, ἀπεκτήσαμεν δὲ καὶ Βασιλέα ἰδικόν μας καὶ κυβερνήτην καὶ νόμους, δύο τινα ἀποδεικνύουσιν ἢ τε ἐξακολούησις τῆς ἀποκρύψεως τῶν ἐγκληματιῶν καὶ ὁ ἀλογος φόβος, ὅτι ἢ ὑπόδειξις ἢ παράδοσις αὐτῶν εἰς τὴν ἐξουσίαν κατ' οὐδὲν διαφέρει τῆς προδοσίας: Ἡ ὅτι συμεριζόμεθα τὰ αἰσθητά τῶν κακουργούντων καὶ ἐξ ὁμοφροσύνης πρὸς αὐτοὺς ἐπιθυμοῦμεν νὰ μείνωσιν ἀτιμώρητοι, ἢ ὅτι θεωροῦμεν τὴν κυβερνήτην ἡμῶν καὶ τοὺς νόμους, τοὺς ὁποίους ἡμεῖς αὐτοὶ ἐνομοθετήσαμεν, ὡς μὴ διαφέροντας ἐκείνων, ἕνεκα τῶν ὁποίων ἐξηγέρθησαν καὶ ὑπέστησαν τὰ πάνδεινα οἱ ἡμέτεροι πατέρες: τούτέστιν ὅτι ἀδικῶς ἐπανεστατήσαμεν καὶ ἀκόμη ἀδικώτερον ἠλευθερώθημεν.

Τὰς θλιβερὰς αὐτὰς σκέψεις γεννᾷ εἰς ἡμᾶς ἡ τεληρὰ ἀνάγκη, εἰς ἣν περιήλθεν ἡ Ἱερά ἡμῶν Σύνοδος, ὅπως ἐιδώτη συνδικὸν ἐπιτίμιον κατὰ τῶν ἐμπρηστῶν τῶν δατῶν καὶ φυσικῶν κατ' ἐκείνων ἐπίτης, οἵτινες ἀποκρύπτουσιν ἢ δὲν καταγγέλουσιν αὐτούς, ὡς νὰ ἐξετέλουν ἠρωϊσμόν τινα κατὰ τῶν τυράνων οἱ ἄθλιοι ἐγκληματίαι, οἱ ἀσχημίζοντες τὴν ὠραίαν ἡμῶν πατρίδα, οἱ ἐξευτελιζόντες αὐτὴν ὡς βάρβαρον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου καὶ παρασκευάζοντες νοσηρὸν καὶ ἐπιβλαβὲς τὸ πολυζήλευτον Ἑλληνικὸν κλίμα εἰς τὰ τέχνα ἡμῶν.

Καὶ ἂν ἀκόμη τὰ δάση ἀνῆκον εἰς τὸν ἐχθρὸν καὶ ἀπεέλουν κράτος ἐν κράτει καὶ φρικτὴν ἀνάμνησιν τῶν ἡμερῶν τῆς δουλείας, πάλιν οὐχὶ Ἕλληνες θὰ ἦσαν οἱ καίοντες αὐτά, ἀλλὰ Βούλγαροι, συνεπεῖς πρὸς τὰς ἀγρίας τῶν πειραδῶσεως καὶ τοὺς τρόπους καθ' οὓς ἐν Μακεδονίᾳ ἐργάζονται πυρπολοῦντες καὶ καταστρέφοντες.

Ἄλλὰ τὰ δάση εἶναι περιουσία πάντων ἡμῶν, ἐλευθερία καὶ ζωογόνοσ, ἀξιοὶ δὲ τοῦ αὐστηροῦ ἐπιτιμίου τῆς Ἐκκλησίας ἀποβαίνουσιν ὄχι μόνον οἱ καταστρέφοντες αὐτά διὰ τοῦ πυρός καὶ οἱ ἀποκρύπτοντες τοὺς ἐμπρηστὰς, ἀλλὰ καὶ οἱ ἀπαθῶς βλέποντες τὴν καταστροφὴν τῶν καὶ οἱ μὴ σπεύδοντες ἀντιπάσης θυσίας ὅπως προλάβωσιν αὐτὴν.

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· Ὁμοιώθη 1 ἢ βασιλεία τῶν οὐρανῶν 2 ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὃς ἠέλησε συναῖσαι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. Ἀρξάμεν δὲ αὐτοῦ συναίσειν, προσπνέθη αὐτῷ εἰς ὀφειλέτης μυρίων ταλάντων. 3 Μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ Κύριος αὐτοῦ πωθῆναι, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα καὶ πάντα ὅσα εἶχε, καὶ ἀποδοθῆναι. Πέσῳν οὖν ὁ δούλος προσεκύνη αὐτῷ, λέγων· Κύριε, μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, καὶ πάντα σοὶ ἀποδώσω. Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκένου, ἀπέλυσεν 4 αὐτὸν καὶ τὸ δάνειον ἀῆκεν 5 αὐτῷ. Ἐξελθὼν δὲ ὁ δούλος ἐκεῖνος, εὔρεν ἕνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὃς ὄφειλεν αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια, καὶ κοιτίσας αὐτὸν ἐπειγε, λέγων· Ἀπίδος μοι ὅτι ὄφειλεις. Πέσῳν οὖν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ παρεκάλει αὐτὸν, λέγων· Μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί καὶ πάντα ἀποδώσω σοι. Ὁ δὲ οὐκ ἠθέληεν· ἀλλ' ἀπελθὼν ἔδραθεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν ἕως οὗ ἀποδῶ τὸ ὀφειλόμενον. Ἰδόντες δὲ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα, ἐλυπήθησαν σφόδρα· καὶ ἐλθόντες διεσάφησιν τῷ κυρίῳ αὐτῶν πάντα τὰ γενόμενα. Τότε προσκλιθεὶς αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ, λέγει αὐτῷ· Δούλε πονηρὲ, πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην ἀῆκε ἄσπιν, ἐπ' ἣ παρεκάλεσάς με· οὐκ ἔδρα καὶ σὲ ἐλεῆσαι τὸν σύνδουλόν σου, ὡς καὶ ἐγὼ σε ἠέλησα; Καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ, παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανιστῆς, ἕως οὗ ἀποδῶ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ. Οὕτω καὶ ὁ Πιτῆς μου ὁ ἐπουράνιος ποιήσει ἡμῖν, ἐὰν μὴ ἀῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, ἀπὸ τῶν καρδιῶν ἡμῶν 7 τὰ παραπτώματα αὐτῶν.

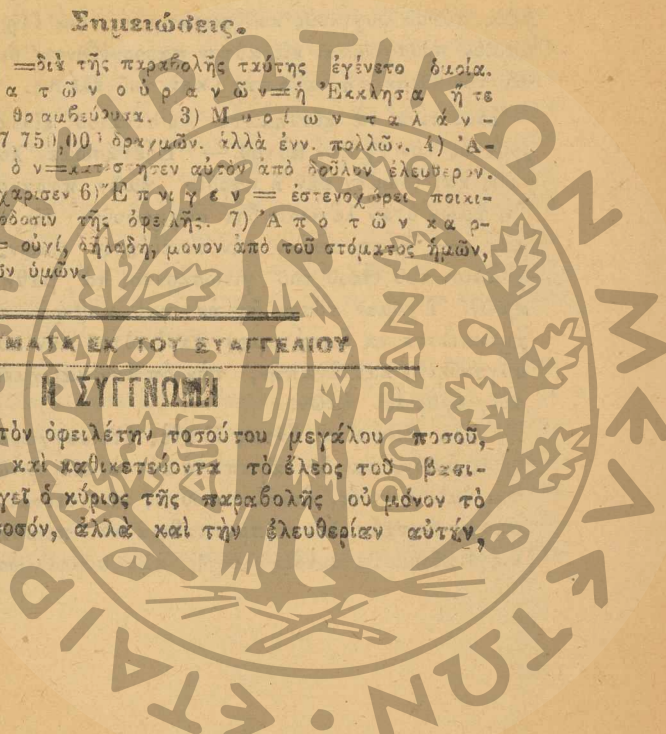
Σημειώσεις.

- 1) Ὁμοιώθη = διὰ τῆς παραβολῆς τούτης ἐγένετο δοξία.
- 2) Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν = ἡ Ἐκκλησία ἢ τε στρατευμένη καὶ ἡ θροναρχία.
- 3) Μυρίων ταλάντων = Ἀριθμὸς 57,750,000 ἀραμδαί. ἀλλὰ ἐν πολλῶν.
- 4) Ἀπέλυσεν αὐτὸν = ἀπέστειλεν αὐτὸν ἀπὸ δούλου ἐλευθέρῳ.
- 5) Ἀῆκεν = ἔχρησεν.
- 6) Ἐπειγε = ἐστενοχρεῖ ποιηλοτρόπως πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ὀφειλῆς.
- 7) Ἀπὸ τῶν καρδιῶν ἡμῶν = οὐχὶ ἀλλοθῆ, μόνον ἀπὸ τοῦ στόματος ἡμῶν, ἀλλ' ἀπὸ τῶν καρδιῶν ἡμῶν.

ΔΙΑΔΗΜΑΤΙΣΚΕΤΟ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

Ἡ ΣΥΓΓΡΑΜΜΗ

Εἰς τὸν δούλον τὸν ὀφειλέτην τοσούτου μεγάλου ποσού, τὸν παρακαλοῦντα καὶ καθικετεύοντα τὸ ἔλεος τοῦ βασιλέως κυρίου, χορηγῆι ὁ κύριος τῆς παραβολῆς οὐ μόνον τὸ ὄλον ὀφειλόμενον ποσόν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐλευθερίαν αὐτὴν,

και παιδεύει αυστηρώς και καταδικάζει εις διορκή βία τον τον ιδιον δουλον, τον μη μιμηθεντα τον φιλόνηρωπον βουλιεζ άλλκ φρονέντα σκληρόν και άκματον εις τας προκλιήσεις μικρού όφειλέτου συνδούλου. Και έν συμπέρασματι δηλοϋντι τον σκοπον της περιβολής: έπισείει καθ' έμων την άγην και τιμωριαν του ουρανου Πατρός, έν μη έκκατος εις ήμων άφη από της καρδιας αυτού εις τον αδελφόν αυτού τα παραπτώματα αυτού.

Και έκαστος ήμων άκούων των ρημάτων τούτων λέγει — Έγώ συγχωρώ εις τον πταίνοντά μου εξ έλης μου της καρδιας: δέν επιθυμώ ουδέν κακόν κατ' αυτού, και έν θέλω κακόν κατ' αυτού, τό κακόν τούτο άς έπέληη κατ' της καρδιας μου. Τούτο πωλλάκις έκαστος εξ ήμων λέγει. — Άλλά δύναται πώς τις εξ ήμων άπευθυνόμενος προς τον Κύριον ήμων Ιησούν Χριστόν να ειπή;

Κύριε, ό γινώσκων τά πάντα και έρευνών και γινώσκων τά μάλλον άπόκαρφα των καρδιών, καλώς γινώσκεις ότι κατ' την στιγμήν ταύτην κατ' ουδένος τρέφο μήτος έν τη καρδιά μου, ει και πολλας έχω άνομιμας κατ' αυτών. Διαισθηώς γογγύζει υτός κατ' έμου, άδικει με έτερος πωλλάκις, δυσφημαί με, κακουργεί διασύρων την οικογένειάν μου, ύβρίζει τα τέκνα μου συκοφαντεί με παρ' τούτω, ύποκαταί με παρ' εκείνω, επίβωλει τέλος και δράζττεται πάσης υλικρίας να με καταστρέψη, ει δυνατόν. —

Είναι έχθρός μου. Είναι αληθές, άλλ' ή ιδιότης αυτή του έχθρού δέν καλύει αυτον από του να είναι, ως κήγώ μέλος του Κυρίου ήμων Ιησού Χριστού, ή ιδιότης αυτή του έχθρού δέν άρχει από αυτού τά δικαιώματά όποια κα ως άνθρωπος και ως χριστιανός έχει επί της καρδιας μου διότι τό μίσος όπερ τρέφει κατ' έμου ουδ'όπως εξελείφει έν αυτώ την ειλιάν του Θεού ουτε τον χαρκατηρα του χριστιανού τον ανεξέλιπτον.

Το μίσος όπερ τρέφει υτός κατ' έμου είναι αίτιον μείζονος άδικίας κατ' του Θεού ή κατ' έμου, και έντούτοις άνέχεται αυτον ο κύριος και υδ μόνον δέν κκαποιεί αυτον, άλλά και τον πληρού εύεργεσιών. — Σϋ Κύριε αγαπήσ αυτόν, πώς είναι δυνατός να μισώ έγώ αυτόν; Φίλον και τέκνον καλεϊς αυτόν και έγώ είναι δυνατόν να δικαλώω τας σχέσεις μου προς αυτόν; Οχι Κύριε. Θ' αγαπήθ έν Σϋ αγαπήσ, και εις τας κατερας αυτού κατ' έμου θ' άντιτάσσω δεήσεις ειχάς και εύλογίας. — Με μιτεί; θά τον εύεργετώ. Με δώκει; θά δέωμαι ύπερ αυτού, και θά καθικετω τον Ίψστον να φωτίση αυτόν, να μεταβάλη τα κατ' έμου αίσθηματα αυτού, και να δικαιοζή τους όρθολομους αυτού ψυχικούς και σωρατικούς, ίνα έξη τό κακόν τό όποιον προσγίνεται εις αυτόν παροργίζοντα διχ του μίσους Σε τον Θεόν της αγάπης και του έλέους.

Ίδου τίνα τά αίσθηματα χριστιανού ειλικρινώς συχωροϋντος τον έχθρόν αυτού. — Έξετάσωμεν λοιπόν ήμας αυτούς και ιδώμεν έν ή καρδια ήμων παρακολουθή τά χείτη ήμων όταν λέγωσιν ότι συχωροϋσι τω πταίνοντι εις ήμας. — Έξετάσωμεν την συνείδητην ήμων. Ίδου ήμεϊς ένώπιον του Θεού του γινώσκοντος τά βεβη των καρδιών ήμων. Έχομεν τσών άγην και κληράν την συνείδησιν ήμων, ώτε να ζητήσωμεν παρ' αυτού την αυτην ύπερ ήμων συγγνώμη και αγάπην, την όποιαν και ήμεϊς άπονέωμεν τοις έχθροις ήμων.

Άλλ' έν είναι όντως αληθές ότι συχωρεϊτε τοις έχθροις ήμων, και ότι αγαπάτε αυτούς ειλικρινώς ως έντέλλεται υμίν ο Θεός, δικτι τοσοϋτος άπαιτείται κόπος και τοσούτη καταβάλλεται προσπάθεια να πεισθήτε να προβήτε εις διζέηματα συνδιαλλαγής και συμριλιώσεως; — Έγώ

πρώτος: Έγώ πρώτος να φωνώ ότι ζητώ συνδιαλλαγην; — Έάν με χαρητίση άποδίδω τον χαρητισμόν, έν μοι όμιλήτη, τω όύλω, ιδού τό πέν, άλλως άς μένωμεν όπως είμεθα. — Είναι ή γλώσσα αυτή γλώσσα ανθρώπου μηδέν έχοντος πλέον έν τη καρδια αυτού;

Άληθώς ύπάρχουσι άνθρωποι, ύπάρχουσι περιστάσεις, καθ' άς δέν είναι τις ύπόχρεωσ; να τείνη πρώτος την χειρα προς έχθρόν. — Υπάρχουσι πνεύματα πείσμονα, χαρκατηρες άγροίκου άνθρωπου μοχθηροί προς ους πέν διάθεμα συνδιαλλαγής δέν δύναται να παραγάγη αγαθά άποτελέσματα, και όστινες άντι να εκτιμήσωσι και άνταποκριθώσι χριστιανικός, εις τας κλιζαθής άυθρημήτους προθέσεις του αδελφού, καθίστανται ψυχρότεροι και μάλλον άδιάλλατοι. Έν τοιαύτη περιπτώσει ό χριστιανός δέν είναι κελόν ν' άρχηται εις την ίδιαν κρίσιν άλλ' όφείλει να ζητη την συμβουλήν αγαθού άνδρός και να πράττη κατ' αυτην, επαναπαύων ουτω την έαυτου συνείδητην. Έπράξαμεν τό καθήκον ήμων. Τό διάθεμα ήμων επέτυχεν άλλά τά άποτελέσματα τά όποια επιδιωκομεν, έτιώσαν παρ' ήμιν τουλάχιστον προρηξη. Πενώσωμεν παραπινόμενοι, και εξεγειρόμενοι κατ' εκείνου, οι λόγοι ήμων έστωσαν λόγοι γλυκύτατος και παραμυθίας άς αισθηνώμεθα ενδιαφέρον και λύπην όταν άκούωμεν δυσφημούμενον τό όνομα εκείνου, όν μισούντα αγαπώμεν, και άς χαιώμεν άκούοντες αγαθά ύπερ αυτού.

Και προς ήμας, ό έπουρχνός ήμων Πατήρ ουτω φέρεται. — Εκείνος συχωρεϊ τά άμαρτήματα ήμων, και λησμονεί και δέν επανάγη του λοιπού ταύτα ένώπιον αυτού. — Οχι εκείνω όστις μοχθηρός και μισάδελφος δέν εξλείφει από της μνήμης αυτού τας προσβολάς και λύπας άς έχωσι προζένηση εις αυτόν οι έχθροι αυτού. — Και ό ουρανός ήμων Πατήρ ουδέποτε θέλει λησμονήτη τά παραπτώματα του ανθρώπου τούτου.

Άγαπάτε τους έχθρους ήμων άποδίδετε κελόν άντι κακού, εύλογείτε τους καταρωένους ήμας και δέσθε ύπερ εκείνων, όστινες καταδικώσουσιν ήμας. — Ο Κύριος ήμων Ιησους Χριστός έντέλλεται ταύτα πέν τοις εις αυτόν πιστεύουσιν. Και έντέλλεται ταύτα μετ' εξουσίας Θεού, όστις άζει ύπακοήν. Ημεϊς δέν δύναμεθα ν' άλλοιωσωμεν τό Ευαγγέλιον. Τούτο είναι σκληρόν. Ναι είναι σκληρόν εις την ύπερφηρον τυφλην και εμπρη φύσιν. Άλλά διά τον πιστεύοντα εις τον Ιησούν Χριστόν, διχ τον άμαρτωλόν τον ίκανοποιούντα την δικαιοσύνην, διχ τον Χριστιανόν τον εξεταζοντα τά πράγματα άπαθώς, δι' όρθολομών διανοίας φωτισμένης ύπό του φωτός της πίστεως, ή έντολή αυτή δέν είναι τόσον δύσκολη και σκληρά όσον φαίνεται.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΠΑΝΘΕΟΝ

13

ΛΑΖΑΡΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Έθαύμαζον θεώμενος του Άδέρωφ τό θαύμα παρ' την εισοδον του Σταδίου. Γαλήνιος ύφεται ό μεγαλόφωνος, και την δεξιάν τείνων προς τό Στάδιον φάινεται λέγων: εισέλθετε οι φίλοι της τιμής εις πολυπότους άσκήσεις τά σώματα άμαρταντα καταστησατες' ό εσθνης κλάδος της νίκης άναμένει τους άριστους.

Άν ποτε τό γένος τό ελληνικόν έγείρει άριπρεπέ, μαρμαρυγάς καλλονής άκτινοβολών και χάριτος τό πάνθηον τό εθνικόν εις τους ήρωας της άνδρείας, της τιμής, της καρτερίας, του πνεύματος του πολεμικού, του μαρτυρίου, του πανωλεθρου άνατισμού, παρ' την εισοδον, ένθεν και ένθεν, άγγελοι φοροποι του Ιεροϋ, όπου θα έρωσιν ιδρυθ' οι άνδρείαντες των ελευθερωτών μας, θα ύσταται μαρμαυροντες εκ μεγαλοφροσύνης θεοσεσίας, άγάλματα δύο της επαναστάσεως μας άνδρών, του Πετρόμπεϊ και του Λαζάρου Κουντουριώτου. Ο Πετρόμπεϊς μεγαλόδοχος εις θυσίαν χαιμάρων αίματος των φιλο-

τάτων, ό Κουντουριώτης εις εκατόμην πλοϋτον εύδαιμονεσάτου θα λέρωσιν — εισέλθετε, της τιμής οι προσκηνητοί και οι φίλοι. Μορφαί ηπλαυγεί εις θανμαμόν και μέμνην άνάκεινται. Ημεϊς τιμηται της όρετης, κωλύομεν ιδώ τους άναζήσιος να εισέλθωσιν εις τά άρια των άγιών».

Του Πετρόμπεϊ άλλοτε θα δείξωμεν την εύρητη ήψην' σήμερον άνασούρομ την εκ λευκής μεταξής χρυσώ και πολυτίμοις λίθοις κρομμυμένην συνδόνα την περιβαλλουσαν τον άνδρείαντα του Λαζάρου Κουντουριώτου.

Τό σώμα αυτού δέν έχει την συνήθη ύπερήφανον στάσιν των άγερωχών Έδραίων' και όμως ό άνήρ ουτός ό πενήτηντα τριών έτών καθά την επανάστασιν, ό μετρίου άναστήματος, ό ένα μόνον έξων όρθαλμόν άρχει λαού άερωμούτου ναυτών, δυσποτάκτων πολλάκις και φιλοπαράχων, και πλοιαρχών ύπεροπτικών, των όποιων πολλοί είχαν άναγραφεί τά όνόματά των τιμία εις της ιστορίας τας σελίδας επί άνδρεία ή περιτοία έν ναυμαχίας. Και προεταίστατο πάντες, και αυτες ό Μισούλης, ός ό κέρ Λαζάρου προσηχητό που, και ένώπα πρό του σεμνο άνδρός, και ως θεοφάτα ήκουον τας γνώμας αυτών' διότι καλώς έγγνωσκον ότι ουδέποτε έψευδετο ό φιλαλήτης, ό μισών τον ψευδολόγον ως μισητόν εις τον θεόν και έχθρόν προς τους ανθρώπους, ότι εις ουδέν ίδιον συμφέρον άπέβλεπον ό έντιμότατος, ό δεκαεί πλοία ύπερ τρι άγώνος και δύο εκατομύρια δραχμών δαπανήσας, τό όπολον υι χείρες ήου λευκαί ως αι του παλαιού Φωκίανος και άσφαλιότερα πάσης Τραπίλης.

Θεοσιβιος ως αληθώς και φιλόπατρις όμόνοια ένέβαλε διά λόγον γλυκυθώμον μεταξ των φιλοπαράχων μισθοφόρων έν Έδρα στρατιωτών και των άτιθάσων Έδραίων ό συνήθως βοηχολός άνήρ. Διότι περίνοις και έμβριθής πολλά έβουλεύετο και όλιγα έλογοκπέι' ώστε ή γνώμη του δέν άπεκρούετο, άλλά πάντες άπεδεχοντο αυτην λέγοντες: «ό κέρ Λαζάρος τό έλεε».

Πρώος τό ήθος, άρχικός, συνεχώρησε τον γορία του πατρός αυτού, και έβούθησε περόμενον και θανάττα έθαψεν ίδιαις δαπαναις ό μετρολόγος.

Ο παμμεναις έν Έδρα και σώσας αυτην μέλλουσαν να έγκαταλειψη ουδέποτε ουδέν έλαβεν αξίωμα, τιμήν και κλέος ναμίζων των Έλλήνων πάντων τον προς αυτόν θανμαμόν. επειδή έπερ τις και άλλος συνετελεσεν εις της Έλλάδος την άπελευθέρωσιν.

Ποίος θυσίας τό Έθνος τό Έλληνικόν έτέλεσεν επί του ελευθέρου βαμού της πατρίδος τό έπεν αυτάς, δικαίως ύπερηφανευόμενος προς τον βασιλιά Όθωνα έν Έδρα δεκνών την θάλασσαν την μέρη της άντικέρ Τροιχηνίας. «Βλέπει, μεγαλειότατε, αυτην την θάλασσαν' ήτο γεμάτη από καράβια, και τά εκάουσαμε διά τά οί κάμμεν βασιλέα».

Άν ή εύγνωμοσύνη είναι ή τιματώτη των άμοιβών, ή πατρις προς τον μεγαλότιμον άνδρα επέδειξε ταύτην, ότι πενήτημον ώρισθη πένητος επί τω θανατή αυτού.

Άλλ' έν τω περιωραεσάτω χώρω του Έλληνισμού, όπου των εσωχρατών ήρώων της πατρίδος του Άλ. Ίψηλάντου, του Πετρόμπεϊ, του Μισούλη, του Κολοκοτρώνη και του Καρυσκάκη θα ιδρωθώσιν αι εικότες, τόπον εις του Λαζάρου Κουντουριώτου τον άνδρείαντα.

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΗ

Έλέγομεν ότι επιβάλλεται εις ήμας τους ιδιώτας να φροντίσωμεν να καλλιεργήσωμεν την ιδέα και εύρωμεν τον τρόπον, κατ' τον όποιον ήμπορει να συνενωθ' και συνασπισθ' τό διεσπαρμένον Γένος και ουτω χρησιμοποιηθώσι πέν αι ήθικαι και υλικαι αυτού δυνάμεις εις σωτηριαν ήμων από των πολλών και μεγάλων κινδύνων, οι όποια δυσκολώτατον, άλλά και οι κίνδυνοι προρηεις και έπομείνωσ άνγκυλιότατον. Σήμερον έχομεν αδελφους κατοικοϋντας έν τη Τουρκική αυτοκρατορία, αδελφους έν Βουλγαρία και Άνατολική Ρωμυλία, αδελφους έν Ρωσία, έχομεν αδελφους: οι όποιοι άποτελοϋσι ίδιαν πολιτείαν έν Κρητη, έν Σαρφ και έν Κύπρω έχομεν μετανάστας και άπείκοις έν Αιγύπτω, έν τή μεσημβρινή Άφρικη, έν τη Άμερικη, έν Ρουμανία, έν Ρωσία και πανταχού σχεδόν της γης, καθ' έκαστον δε έτος ουχι κατ' εκατοντάδας ή χιλιάδας άλλά κατ' δεσάδας χιλιάδων τά τέκνα της μικρας Έλλάδος εκπατριζόνται και ζητούν τον πλοϋτον και την εύτυχίαν κκεράν την γης των πατέρων των. Και όμως ουδεις ουτε τό

έπίσημον Κράτος ουτε ιδιωτικόν τι σωματείον έρροντιέ ποτε καθ'ω; πρέπει περι αυτών. Ουδεις έσκέρη πώς να όδηγήση, πώς να προστατεύση και προφυλάξη αυτούς τους ανθρώπους από τους μωριους κινδύνους, οι όποιοι τους περικυκλώνουν. Ουδεις έσκέρη να εκλέξη και πέμψη προς αυτους τον κταάλληλον πρόξενον, τον εύσεβη ίερέα, τον πλήρη θείου ζήλου και έλληνισμού διδάσκαλον, τον εμπνευσμένον πατριώτην, ίνα κρατήση αυτούς έν συναφεία προς την πατριδα και έα συνδέση ουτω τους πανταχού διεσπαρμένους προς τό κέντρον και προς άλλήλους.

Και όμως δέν μοι φαίνεται ότι θα ήτο αδύνατον πράγμα να ύπάρχη έν Αθήναις, τω κέντρω τούτω του Έλληνισμού, τό όποιον ή φιλοπατρία, ή άνδρεία και ή θελοθυσία των πατέρων μας ήλυνήθη να κατασκευάση και κληροδοτήση εις ήμας, να ύπάρχη λέγω, έν Αθήναις σωματείον τι, είτε ύπουργείον των έξω Έλλήνων είτε εταιρεία ύπερ των έν τη άλλω άπη Έλλήνων είτε όπωσδηποτε θα ώνομάζετο, τό όποιον να έχη τό έργον τούτο, ήτοι να παρακολουθή τους εκπατριζόμενους, να κρατή αυτούς καθ'ω; και τους άλλους οι όποιοι πρό πολλού άφηκιν τό πάτριον έδαφος, εις συναφείαν προς τό κέντρον και προς άλλήλους, να φροντίξη να παρακολουθή και ήξούρη τον βίον και τας τύχας των εκσταχού αδελφών και σπεύδη εις βοήθειαν και ύποστήριξιν αυτών λόγω και έργω. Πόσαι χιλιάδες και μυριάδες εκ των αδελφών ήμων έχάθησαν και χάνονται καθ' έκαστον έτος πανταχού της γης, ακριβώς διχ αυτόν διότι ήξούρου ότι ουδεις ύπάρχει ίνα φροντίση περι αυτών, ουδεις ίνα συμβουλεύση, να όδηγήση, να ένθαρρύνη, να προστατεύση!

Ο πλανώμενος άεργος και γανόμενος έν Άμερικη δέν ήξούρει, ότι έν Αιγύπτω, έν Σουδάν ήμπορει να εξη εργατίαν και ζήση, ό δε πενόμενος και καταδικώμενος έν Ρουμανία και Βουλγαρία δέν ήξούρει, ότι επί της Σιθηνίας ήμπορει ν' αναπαύξη μέγαν κύκλον εργασιών και κερδίση και ουτω καθεζής. Ομοίως δέν ήξούρου πάντες υτοις, τας τύχας, τας τύχας και την έκαστοις κατάστασιν της πατρίδος, αν εύτυχη ή δυστυχη, αν προχωρή εις την πλοϋτον, εις τό ναυτικόν, και καθόλου εις την ανάπτυξιν και τον πολιτισμόν, αν έχη ήτυχίαν από τους έξω έχθρους, ή από τους εσωτερικούς ανταγωνιμους κλπ. Καθώς και τανάκκλιν άγνοείται έν Έλλάδι, πώς έχουσι εκπατριχοϋ οι μετανάσται και άπο και ως προς την εργατίαν και τά κέρη, ως προς την προστατίαν και την άσφάλειαν από των κκαποιών συνοίων στο χείω, ή από των κατ' τόπους άρχών, πώς έχουσι ως προς τον πληθυσμόν, ως προς τό εθνικόν και θρησκευτικόν φρόνημα κλπ.

Ο λόγος δέν είναι περι των όλιγίστων μεγάλων άποικιών της Αιγύπτου και της Ρουμανίας, άλλά περι των πολυκεριθμων μικρών επί της Αζιας: Ηπειρου και επί της Άμερικης, εις τας όποιας διεσπαρμένοι οι ήμέτεροι άνευ συναχής, άνευ πηδάλιου χάνονται καθ' έκαστην. Έν έπ' λόγω τό Γένος δέν είναι ουτω συνδεδεμένον ώστε ν' άποτέλη έν οργανικόν όλον, ίνα συμπόνη, συντρέχη, προστατεύη, βοηθή και σπή τό έάσσοτε κινδυνεύον ταίμα, άδιάφορον ή είναι τό μικρόν ή μέγα. Έκ τούτου δε προήλθεν και προερχόνται αι φεβερί άπόλειαι.

Και όμως έχομεν ένώπιον ήμων παραδείγματα διδακτικά και έξια μίμησεως. Διωθόμεν τους Έθραίους, οι όποιοι μάλιστα στερούνται κέντρου πρηγματικου, τό όποιον να ήμπορουν να λέγουν πατριδα, χώων, πρωτεύουσαν αυτών. Και όμως έν και είναι διεσπαρμένοι, επί των πέντε ήπειρών της οικουμένης συνδέονται εις ένα πνευματικό συνδέσμον, ουτω δε κατορθούται ώστε να συνδώνηται στε-

νως πρὸς ἀλλήλους καὶ νὰ ὑποστηρίζονται ὀλιγῶς καὶ ἡθι-
κῶς καὶ σφύζονται. Δὲν ἀδιαφοροῦσιν οἱ Ἑβραῖοι τῆς Ἱερ-
μανίας ἢ Ἀγγλίας ἢ Ἀμερικῆς, ὅταν καταδιώκονται οἱ
ἀδελφοὶ των ἐν Ῥωσίᾳ ἢ Ῥουμανίᾳ, οὐδὲ τάνεπικλιν οἱ
Ἑβραῖοι τῆς Ῥωσίας ὅταν οἱ ἀντισημῆται τῆς Γερμανίας
ἐπιτίθενται ἐκεῖ κατὰ τῶν Ἑβραίων, ἀλλὰ πάσῃ δυνάμει,
διὰ τοῦ τύπου, διὰ τῶν χρηματιστηρίων, δια βιβλίων, διὰ
χρημάτων ὑποστηρίζουν καὶ κατορθοῦν ἢ νὰ σφύζουν τοὺς
πασχόντας καὶ κινδυνεύοντας, ἢ νὰ ὀδηγήσουν εἰς ἄλλην
χώραν ὅπου νὰ ἠμπορέσουν νὰ ζήσουν καὶ προαχθοῦν. Ἄλλ'
ἂν τις δὲν θέλῃ τὸ παράδειγμα τῶν Ἑβραίων, ἄς λάβῃ τὸ
παράδειγμα τοῦ Πάπα καὶ τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας. Ἄν
καὶ εἶναι ἀρχὴ ἀπλῶς πνευματικῆ, κατορθώνει οὐχὶ μόνον
νὰ συγκρατῇ τοὺς πιστεύοντας εἰς αὐτὴν ἀλλὰ καὶ νὰ ἐξε-
σκῇ τεραστίαν δύναμιν ἐπὶ τὸν κόσμον, νὰ ἐξεπλώνεται καὶ
ἐπιβάλλεται καὶ εἰς ἀνθρώπους ἄλλων δογμάτων, ὥστε
σήμερον ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία κέμεν κατακτήσεις, καὶ
ταῦτα πάντα ἀπλῶς καὶ μόνον διὰ τοῦτο, διότι ἔχει ὀργκι-
κὴν ἐνότητα, διότι φροντίζει νὰ συνέχῃ, νὰ συγκρατῇ, νὰ προ-
στατεύῃ, νὰ βοηθῇ λόγῳ καὶ ἔργῳ, διὰ διδασκάλων, δι' Ἱε-
ρέων, διὰ χρημάτων κλπ. κλπ. τοὺς ὁπαδοὺς αὐτῆς καὶ νὰ
ἠξυβήσῃ τί κέμεν καὶ ὁ ἔσχατος Καθολικός. Δὲν θὰ ἦτο
ἄρξ γε δυνατόν νὰ ἐπιχειρηθῇ καὶ ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνικοῦ
Γένους τοιοῦτος τις σύνδεσμος; Ὅτι οἱ κίνδυνοι οἱ περι-
στοιχοῦντες αὐτὸ δὲν εἶναι μικρότεροι οὐδ' ὀλιγώτεροι ἐκεί-
νων οἱ ὅποιοι περικυκλῶνουν τὴν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν,
περὶ τούτου, νομίζω, οὐδεὶς τῶν νοῦν ἔχόντων ἠμπορεῖ οὐδ'
ἐπὶ στιγμὴν ν' ἀμφιβάλλῃ.

Ἄριθ. πρωτ. 1362.

Διεκπ. 1426.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Εὐλθίστατοι Ἱερεῖς, Ὁσιώτατοι Ἱερομόναχοι καὶ λοιποὶ ἀπαρ-
τες εὐλογημένοι Χριστιανοὶ χάρις εἰς πάντας ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ
Θεοῦ Κυρίου Πατοκράτορος.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος μετὰ βλάβης θλίψεως καὶ ψυχικοῦ ἄλγους παρο-
τηρεῖ ὅτι τὸ ὄλεθρον καὶ θεοστυγῆς κακόν τοῦ ἐμπρηστοῦ τῶν δα-
σῶν ἐξακολουθεῖ δασυγῶς ζημιῶν σπουδαίως καὶ στιγματίζον τὸν
τόπον, καίτοι πολλὰ παρ' αὐτοῦ καὶ αὐτηγὰ μέτρα πολλάκις μέχρι
τουδε μετεχρησθησαν ἐκ συμφώνου, ἢ μὲν πολιτεία διὰ νομοθετι-
κῆς προνοίας καὶ διοικητικῆς ἐπιβλέψεως, ἢ δὲ Ἐκκλησία οὐ μόν-
ον διὰ διδασκαλίας καὶ προτροπῶν, ἀλλὰ καὶ δι' ἀφορισμῶν καὶ
ἐπιτιμῶν κατὰ παντὸς ἐμπρηστοῦ ἢ συνεργοῦ εἰς ἐμπρησμὸν δατῶν,
ἢ γινώσκοντας μὲν τοὺς ἐμπρηστὰς μὴ σπεύδοντας δὲ καταγγεῖλαι
αὐτοὺς τῇ ἀρμοδίᾳ ἀρχῇ καὶ μαρτυρῆσαι πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἐνοχῆς
καὶ τιμωρίαν τῶν ἐνόχων.

Τὴν τοιαύτην πρὸς τὸ ἀποτρόπαιον καὶ θεομίτητον αὐτὸ κακούρ-
γημα ἐπιμονὴν δύναται νὰ ἐξηγήσῃ μόνον ἄκρα μὲν ἀσέβεια καὶ
ἐλλειψίς φόβου Θεοῦ, πλήρης δὲ ἄγνοια τοῦ μεγέθους τῆς βαρύτη-
τος καὶ τῶν δλεθρίων αὐτοῦ συνεπειῶν.

Ὁ μέγας Δημιουργὸς τοῦ παντός, διὰ τῶν δασῶν, οὐ μόνον τὴν
δημιουργίαν ἐκόπησεν, ἀλλὰ καὶ ζωὴν, υἰείαν, τροφὴν, πλοῦτον καὶ
εὐτυλίαν τοῖς ἀνθρώποις πολλαχῶς ἤσφαισε· πᾶς δὲ ὁ τὰ δάση μὴ
προφυλάττων καὶ μὴ προστατεύων, ἀλλ' ἐπιβουλεύομενος καὶ βλάπτων

ἐαυτὸν μὲν καὶ τοὺς ὁμοίους αὐτῷ μεγάλως ζημιῶν ποδὸς τοῦ Θεοῦ δὲ
τὴν πρόνοιαν ἀντιτάσσεται, καὶ πρὸς τοῦ Θεοῦ τὴν θέλησιν ἀσεβῶς
παρακούει.

Τὰ δάση ἐξυγαίνουσι τὴν ἀμοστραίραν καὶ ἐξαπρᾶλίζουν τὴν ζωὴν
καὶ τὴν υἰείαν τῶν ἀνθρώπων, προλαμβάνοντα καὶ ἀποκρούοντα τὰ
μύσημα καὶ τὰς ἀσθενείας. Τὰ δάση προκαλοῦντα τὰς κανονικὰς
καὶ εὐεργετικὰς βροχὰς, ἀποταμιεύοντα δὲ καὶ καλῶς διεξάγοντα τὰ
ἐξ αὐτῶν ὕδατα, ἀλλὰ καὶ συγγρόνας προλαμβάνοντα καὶ μαται-
οῦντα τὰς ἐπιβλαβεῖς πολυουβρίας, καὶ πλημυρίας καὶ καταγιγίδιας,
καθιστῶσι καρποφόρον καὶ εὐφρονον τὴν γῆν, παρέχει οὕτω, εἰς μὲν
τοὺς ἀνθρώπους πλὴν τῆς υἰείας, ἄρτον μὲν, οἶνον καὶ πᾶσαν εὐρο-
ρίαν καρπῶν τῆς γῆς, εἰς δὲ τὰ ζῶα σκίαν καὶ χόρτον καὶ γλόην,
ἵνα ἐξ αὐτῶν οἱ ἀνθρώποι ἀπολαμβάνωσι τροφὴν μὲν καὶ ἐνδύμα-
σιαν καὶ πλοῦτον, συνδρομὴν δὲ καὶ ἐπικουρίαν καὶ βοηθίαν εἰς
τὰς ἐργασίας αὐτῶν.

Ὁ τὰ δάση ἄρα βλάπτων ἢ μὴ προστατεύων, στερεῖ ἐαυτὸν καὶ
καὶ τοὺς ὁμοίους αὐτῷ πίντων τῶν ἀριθμηθέντων ἤδη ἀγαθῶν υἰ-
είας δηλαδὴ, ζωῆς, τροφῆς καὶ ἄλλων πρὸς συντήρησιν τοῦ ἀνθρώ-
που ἀναγκαίων, γίνεται δὲ οὕτω καταστροφεὺς ἐαυτοῦ τε καὶ τῶν
ὁμοίων αὐτοῦ καὶ τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ.

Ἐὰν ὁ κλέπτης καὶ ὁ ληστὴς καὶ ὁ ἄλλα τριαῦτα ἀδικήματα δια-
πορτίων βλάπτῃ καὶ ζημιῶν ἄτομα μόνον ἢ οἰκογενείας, ὁ ἐμπρη-
στὴς τῶν δατῶν καὶ πᾶς ἀνεγόμενος καὶ ἀποκρύπτων καὶ ὑποστη-
ρίζων τοὺς ἐμπρηστὰς, βλάπτει καὶ καταστρέφει, οὐχὶ ὅτομα ἢ οἰ-
κογενείας ὠρτισμένας, ἀλλ' ὀλοκλήρους κοινότητας ζώσας τε καὶ μελ-
λουσας, ἰακουργῶν οὐχὶ κατὰ προσώπων, ἀλλὰ καθ' ὀλοκλήρου τῆς
κοινωνίας καὶ τῆς πατρίδος.

Ἡ παράτασις καὶ ἐπίτασις τοσοῦτον φοβεροῦ καὶ τοροῦτον ὄλε-
θρίου κακοῦργήματος, ἐπιβίλλει τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ τὸ καθήκον ἐπι-
καλουμένη μὲν τὴν ἐξ ὕψους κρατικὴν ἀντιλήψιν, κηρομένη δὲ
τῆς ψυχικῆς τῶν χριστιανῶν σωτηρίας καὶ ἐνεργούση καθ' ὑπερτά-
την ἐκκλησιαστικὴν πρόνοιαν, νὰ προτρέψῃ καὶ διὰ τῷ παρόντος
πνευματικῶς καὶ νομοθετῆ πατρικῶς πάντας τοὺς χριστιανούς, ἵνα
ἀναλογιζόμενοι τὸ μέγα βίρος τῆς τοιαύτης ἀμαρτίας καὶ τὴν ἀρε-
σκτον αἰώνιον κόλασιν, ἀπέχουσι τοῦ λοιποῦ αὐστηρῶς ἀπὸ ἐμ-
πρηστοῦ καὶ πάσης ἄλλης βλάβης δημοσίων ἢ ἰδιωτικῶν δατῶν
καὶ δένδρων ἀποκρύψεως δὲ ἢ προστασίας τῶν ἐμπρηστῶν.

Ἐὰν δὲ παρὰ προσδοκίαν καὶ μεθ' ὄλα ταῦτα ὑπάρξωσι χριστια-
νοὶ ἐπιμένοντες εἰς τοιαύτην ἀνοσίαν καὶ θεοστυγῆ πρᾶξιν, εἴτε
αὐτοὶ καίοντες δάση, εἴτε ἄλλοι εἰς τοῦτο προτρέποντες εἴτε γνω-
ρίζοντες ἐμπρηστὰς δατῶν καὶ μὴ κατατηνύοντες αὐτοὺς ἀμέτως
τῇ ἀρμοδίᾳ ἀρχῇ μηδὲ προσηρόμενοι ὡς μάρτυρες πρὸς βεβαίωσιν
τῆς ἐνοχῆς καὶ τιμωρίαν τῶν ἐνόχων, εἴτε μὴ παρέχοντες πρόθυμον
τὴν ἐαυτῶν συνδρομὴν τῇ δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ πάντες οὗτοι, οἳ
ὅποτε καὶ ἂν ὦσιν, εἴνε ἀφωρισμένοι παρὰ τῆς Ἐκκλησίας καταρα-
μένοι καὶ ἀσυγγνώστοι· ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ κατὰρα τῆς Ἐκκλη-
σίας νὰ ἦναι ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ προκοπὴν νὰ μὴ ἴδωσι
πόποτε ἐρ' οἳ ἐργάζονται, νὰ ἔγνωσι δὲ καὶ τὰς ἀρὰς πάντων τὴν
αἰῶν καὶ θεορότων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

- Ἰγένετο καὶ ἐξεδόθη ἐν Ἀθήναις τῇ 12ῃ τοῦ μηνὸς Μαΐου 1903.
- † Ὁ Ἀθηναῖος Θεόκλητος Πρόεδρος
- † Ὁ Ἀκαρνανίας καὶ Ναυπακτίας Παρθένιος
- † Ὁ Ἀοτῆς Γενάδος
- † Ὁ Ὑδρας καὶ Σπετσῶν Ἀρσένιος.
- † Ὁ Παροναξίης Γρηγόριος

Ὁ Γραμματεὺς
Ἀρχιμανδρίτης Μελέτιος Σακελαρόπουλος

ΒΡΑΧΕΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

I. x. M. (...) Σταλήσονται. Σ. Β. Σ. Ἄνας. Ἀπεστάλησαν
ἡδὴ. — Ε. Δ. Ἀ τ λ ἄ ν τ α ν (Ἐλήθησιν. — Σεβ. Κ. Κ ἄ ρ υ -
σ τ ο ν. Ζητήταε παρχαλοῦσιν πρὸς τοῦ κ. Δημάρχου καὶ ἐν
ἐλλείψει γράψετε. Κ. Π. (...) θὰ γράψωμεν.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ ΙΔΡΥΜΑ "ΤΟ ΔΡΑΓΑΤΣΕΙΟΝ"

Τὸ ἴδρυμα περιλαμβάνει μέγα οἰκοτροφεῖον. Κεῖται ἐν τῇ καλλιτέρᾳ τοῦ Πειραιῶς θέσει. Διδασκαλίᾳ τελείᾳ Εὐρω-
παϊκῶν γλωσσῶν. Δημοτικῶν σχολείων, Ἑλληνικῶν, Γυμνάσιον. Τμημα προπαρασκευαστικῶν διὰ τὴν ναυτικὴν σχολὴν,
τὴν τῶν Εὐελπίδων καὶ τὴν τῶν βιομηχανῶν τεχνῶν. Μουσικὴ, ἀπαγγελία, καλλιγραφία, ζωγραφικὴ, γλυπτικὴ, ἐκ-
δρομαί, διαλέξεις. Τρόπος διδασκαλίας ἀνθρωπιστικῶς.

Εὐαγγέλιον κατὰ Σάββατον. — Κατὰ Κυριακὴν ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ Ἐθνικῆ Κατήχσις.
Ἠθικὴ ἐπιβλέψις οἰκογενειακῆ. Ἐξωτερικὴ ἐλοπτεία αὐστηρά.

